

Čas přípravy
30 minut

Čas realizace
30 minut

Prostor
klubovna

Roční období
kdykoliv

Počet účastníků
1–15

Věková kategorie
12–14 let

FIMO hmota

Obecný cíl: Rozvoj těchto kompetencí: komunikativní, pracovní, sociální a personální, k učení.

Konkrétní cíl: Výroba šperků, rozvoj zručnosti a jemné motoriky.

Motivace: Našla jsem krásné korále z velmi prapodivných korálků, takové starodávné se už dneska nedají nikde koupit, velká škoda. Mohla bych si nějaké vytvořit, třeba sádrové a vymalovat, ale ty budou moc těžké. Nebo z modelovací hmoty to půjde, a když smíchám víc barev, budou duhované, to musím zkusit...

Potřeby: Fimo hmota, podložka pod modelínu, váleček skleněný nebo nerezový, extrudér.

K tomuto metodickému listu patří pracovní list U10A, ve kterém je popsán postup práce s Fimo.

Provedení: Pár tipů do začátku:

- 1) Při práci udržujte vždy čisté ruce. Zvláště tmavší barvy trochu špiní a mohli byste si tak nechtěně obarvit další části výrobku. Hlavně na bílé barvě je vidět všechna špína.
- 2) Na výrobku můžete pracovat i několik dní, důležité ale je ho vždy zcela zakrýt, aby se na něj nechytal prach.
- 3) Všechny zbytky hmoty můžete znovu použít, proto je nevyhazujte. Vždy pečlivě přikryjte např. igelitovým pytlíkem nebo použijte uzavíratelnou nádobu.
- 4) Hmotu můžete použít na všechny materiály, které vydrží následné zapečení v troubě (sklo, kov...).
- 5) Aby se hmota nepřilepila, vyložte plech pečicím papírem.
- 6) Hlídejte dobu a stupeň pečení, výrobek by se vám mohl, zejména zespoda, připálit. Někdy je lepší navolit nižší teplotu a delší čas pečení, například když se bojíte, aby vám výrobek nepraskl, například zdobíte-li polymerovou hmotou sklo.
- 7) Po zapékání nechte výrobek pomalu vychladnout.
- 8) Po zapečení můžete výrobek nalakovat, lak může být speciální nebo stačí obyčejný lak na nehty.

S hmotou můžou pracovat děti jakéhokoliv věku. Pokud pracují pod vedením, dokážou udělat velmi pěkné motivy 14 ale i 12 letí.

FIMO je velmi kvalitní modelovací hmota. Podobně jako modurit, FIMO hmota po krátkém ručním hnětení změkne, a můžete ji začít tvarovat a modelovat pomocí válečku, nožičku, strojku na nudle, formiček apod. Je ideální pro výrobu nejrůznějších dekoracních předmětů, postaviček, přívěsků, sponek, korálků i k dekoraci skla.

Hotový výrobek vypečte v troubě na 110 °C po dobu 20–30 min., nebo jej vaříte ve vodě po dobu 20 minut. Po vychladnutí můžete výrobek přelakovat lakem na FIMO nebo bezbarvým lakem na nehty a hmota potom připomíná porcelán. FIMO je dostupné v barevných kostičkách v řadě odstínů.

FIMO hmotu rozdělujeme do několika druhů:

- FIMO SOFT – jemné, pastelové barvy
- FIMO Effect – barvy připomínají přírodní materiály
- FIMO Classic – fosforeskující efekt

Při práci s FIMO hmotou si nejprve vyberte barvy, ze kterých budete tvořit. Buď různé odstíny jedné barvy, nebo více barev, které spolu budou ladit.

Modré květy (<http://www.hobby-info.cz/art.php?id=fimo>)

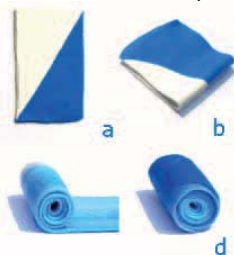
Připravíme si modrou a bílou hmotu. Vytvoříme celkem 3 válečky.

1) Vyválejte plát modré a bílé barvy a seřízněte, tak aby se dohromady spojily v obdélník.

Vyválejte a přeložte spodní část plátu k vrchní a opět vyválejte a přeložte. Postup několikrát opakujte. Počet opakování se liší dle tloušťky plátu. Při posledním válení vyválejte plát opravdu důkladně a pak opatrně srolujte do válečku.

POZOR: Důležitý je postup překládání, vždy překládejte stejnou spodní část k vrchní. Pokud byste postup obměnili, nedosáhli byste pak kýženého efektu přechodu barev ze světlé do tmavé.

Tip: Pokud byste chtěli, aby barvy přecházely z tmavé do světlé, pozici barev vyměňte.

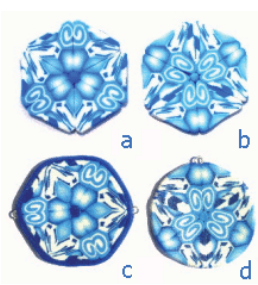
2) Vyválejte plát modré (nyní zvolte světlejší odstín) a bílé barvy a vyřízněte dva obdélníky stejné velikosti. Bílý plát přiložte na modrý a opatrně srolujte. Vznikne vám tak spirála.

3) Opět vyválejte plát modré a bílé barvy a dejte na sebe. V polovině opět seřízněte a dejte na sebe. Vzniknou vám tak proužky nebo čtverečky. Vyválejte bílé barvy, hotové proužky na něj vyskládejte a opět smotejte do spirály.

4) Nyní jsou hotové všechny části budoucího obrazce. Válečky ještě jednou uválejte tak, aby se všechny vrstvy spojily a aby válečky měly stejnou délku. Z každého válečku pak opatrně odkrojte podél tak 1/3 (viz a). Válečky pak poskládejte **seříznutou stranou ven!** Zbylé mezery vyplňte zbytky hmoty (třeba tou, kterou jste seřízli) a vytvarujte trojhran (viz b).

5) Trojhran nařežte na stejně silné plátky a poskládejte k sobě. Z jednoho trojhranu můžete vytvořit několik motivů (viz a a b). Pokud Vám vzniknou mezery vyplňte je hmotou. Nakonec vzniklý motiv opatrně vyválejte (nejlépe přes potravinovou fólii), tak aby se jednotlivé části spojily. K vzniklému motivu můžete přidat i okraj (viz c). **A a b** jsou výrobky před upečením, **c a d** po upečení.

Extrudér – je vynikající pomůckou v modelování. Je to speciální vytlačovací trubička se šroubovacím pístem (pozor existují i mechanické písky, ale práce s nimi není tak jednoduchá jako s tímto šroubovacím, který vyvíjí tlak pravidelně a rovnoměrně). K extrudéru je asi dvacet výměnných nástavců, které mají jiné tvary. Extrudér je skvělým pomocníkem pro všechny, kteří pracují s polymerovými hmotami.

Kromě extrudéru budete potřebovat samozřejmě polymerovou hmotu. Na jeden váleček cca čtyři barvy po jednom a půl dílku. FIMO je rozdělené na dílky a díky nim se dá uříznout téměř přesné množství.

Každou barvu rozválejte na placičku silnou cca 2–3mm, lze použít strojek na nudle nebo třeba váleček či sklenici.

Vykrajujte kolečka – lze použít přímo nástavec extrudéru nebo obyčejné vykrajovátko na vánoční pečivo, které by mělo průměr cca stejný jako extrudér.

Kolečka skládejte na sebe, můžete je střídat libovolně, není nutné přesně dodržovat pravidelnost. Doporučuji ale mít vždy v zastoupení jeden až dva odstíny světlé barvy, aby vynikly kontrasty.

Vykrájená kolečka k sobě přimáčkněte a váleček trošku poválejte, do extrudéru by měl jít lehce zasunout.

Na konec extrudéru nasadte nástavec s čtvercovým otvorem. A začněte šroubovat. Z extrudéru vám bude vylézat „čtvercový had“. Protlačte až na konec. Poté odřízněte, extrudér otevřete a zbytky odstraňte. Nejlépe se to dělá vlhkým dětským ubrouskem.

Vytlačený váleček nakrájejte řezákem na devět stejně dlouhých dílků. Samozřejmě nejdříve odřízněte kraje – cca 1,5 cm. Průřez se různě mění, to vše za vás udělal extruder.

Hranolky naskládejte libovolně k sobě. Vždy si dobře prohlédněte oba konce hranolku, bývají na řezu různé.

Vzniklý hranolek stlačujte. Můžete to dělat v ruce, ale šikovnější je použít dvě hladké plochy – například sklíčka. Otáčejte a stlačujte. Hranolky by se měly spojit a zmizet případné vzduchové bubliny uvnitř.

Nakrájejte si jednotlivé dílky. Můžete je propíchnout, zatlačit do nich ketlovací jehly s očkem apod.

Na spojení více kostiček k sobě opět použijte sklíčka. Minimalizujete tak otisky prstů na hotovém výrobku. Pokud je chcete použít jako samostatné dílky, můžete začít zapékat.

Hotové výrobky dejte na plech vystlaný pečicím papírem a pečte v elektrické troubě na 110 °C cca 30 minut.

Před zapečením můžete hmotou potáhnout různé předměty, například konec lžičky. Můžeme potáhnout také různé plechové krabičky nebo staré odznaky či placky.

Pokud jste si zvolili výrobu šperku, můžete konečný produkt přelít pryskyřicí.

FIMO hmotu lze použít také např. na ozdobení velikonočních vajíček.

Vyfouklé vajíčko navlékněte na špejli – lépe se vám bude pracovat.

Na skořápku postupně dávejte nakrájené plátky, jednotlivé plátky se mohou lehce překrývat.

Pokračujte, dokud neoblepíte celé vajíčko.

Jakmile bude celé vejce oblepené plátky hmoty, sundejte je ze špejle a lehce válejte v dlaních.

Nespěchejte ani příliš netlačte – skořápka by vám mohla prasknout.

Válejte v dlaních tak dlouho, dokud se jednotlivé plátky nespojí. Tohle je velmi uklidňující činnost a baví i děti.

Vajíčko opět navlékněte na špejli, položte přes misku nebo hrneček a upečte.

V elektrické troubě na 110°C po dobu 30 minut.

Děti čtrnáctileté mohou zkusit pomoci fima ozdobit sklenici:

- buď nejprve bílý podklad a na něj dáváme různé barevné tvary např. květiny;
- nebo pracujeme s vyválenou hmotou jako s mozaikou, zapečeme a pak spárujeme;
- stejný postup jako u práce s mozaikou blíže na uvedených internetových stránkách.

Zužitkování zbytků

Zbytky smícháte, vyválíte hada, na koncích ho stočíte do protisměru (vznikne spirála), pak se had smotá do kolečka a kolečko se rozválí (podrobněji viz <http://www.brydova.cz/napady/sperky-/690-fimo-spirala-podruhe->).

Tip jak ušetřit

Dá se sehnat polymerová hmota Proto, která vychází cca o 20 Kč za balíček levněji než FIMO. Nedodává se v tolika barvách a je trochu tužší, takže se musí déle propracovávat, ale funguje stejně jako FIMO.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

U dětí hyperaktivních je podporujeme k tomu, aby práci nevzdávaly, častěji jim pomáháme, projevujeme zájem o to, co dělají. Mají totiž tendenci při neúspěchu od činnosti utéci. Je lépe být více u nich, na dosah.

Moje poznámky:

Dalších mnoho námětů získáte na internetových stránkách:

www.fimo-hmota.cz

www.davona.cz

www.brydova.cz

dandulka.webgarden.cz/prevzate-navody

nebo přímo v knize od Moniky Brýdové Hrátky s FIMO hmotou.

K tomuto metodickému listu je pro děti připravený pracovní list, ve kterém je popsán postup práce s FIMO.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Poznání, Přátelství a Překonání.